

In gesprek met een echte Reuselse

Vruuger ging ik iedere méérgen nar de mis en ok te communie. We vonden dé hil gewoon. Omdé we nuchter moesse zén kregen we brood mee van thuis dé we opaten bé ooms en tantes die diechter bé de kerk wonde.

Miet Wouters - Van Gompel in haar woonboerderij aan de Lage Mierdsedijk in juli 2019.

Aan het woord is de aan de Lage Mierdsedijk opgegroeide 94-jarige Miet Wouters-Van Gompel, de vierde in de rij van het negen kinderen tellende gezin van Sjef van Gompel en Prinse Jo.

Voorouders

Opa Janus van Gompel en oma Drika Bullens heb ik niet gekend. Opa is overleden in het jaar dat ik geboren ben en oma al 7 jaar eerder. Ze hadden een boerderij achter aan de Lage Mierdsedijk, achter het voormalige zandvoetbalveldje van de fraters. Het adres was toentertijd Holland 112. Schuin tegenover hen woonden in een oude boerderij broer en zus Driek en Trien van Mechelen met hun nicht Mieke van Mechelen. Dat waren goede, brave en heel zuinige mensen. Verderop begon richting Lage Mierde de heide waar later de dennenbomen op zijn gepland die nu de uitgestrekte Hulselse staat vormen.

Opa en oma kregen 11 kinderen waarvan de jongste vier, drie jongens en een meisje, maar 2 tot 10 maanden oud zijn geworden. Vroeger heb ik daar in de familie wel eens wat over gehoord maar er werd nooit uitgebreid over gesproken. Er werd eerder geheimzinnig over gedaan. Maar toch zullen opa en oma en de oudere kinderen van hun gezin er ongetwijfeld veel verdriet van gehad hebben.

Onze pa, Sjef van Gompel, werd op 26 mei 1890 geboren. Hij was de jongste in het gezin omdat de drie broertjes en het zusje die na hem geboren werden helaas waren overleden. Tijdens de Eerste Wereldoorlog van 1914-1918 is onze pa gemobiliseerd geweest. Hij heeft daarover wel eens verteld dat hij was ingekwartierd in kamp Loevestein.

Ouderlijk gezin

Ons moeder Jo van Prinse Jan (van Limpt) ook wel Prinse Jo genoemd is opgegroeid in de Kattebos. Na de lagere school is ze als dienstmeid gaan werken. Opa, Prinse Jan, vond dat goed voor haar en daarom deed ze dat ook, of ze dat leuk vond werd toen niet gevraagd. Ze werkte vooral bij mensen die ziek waren of het te druk hadden omdat ze bijvoorbeeld erg veel kinderen hadden. Zo werkte ze bij Toorte Girt (van Gompel) en bij Jan van den Hollander (Lavrijsen) in het huishouden. Ons moeder was ook erg bedreven in het maken en herstellen van kleren. Tijdens de Eerste Wereldoorlog van 1914-1918 werkte ze 2 dagen per week bij opa en oma van

De jonge Miet van Gompel in Hapert omstreeks het oorlogsjaar 1943. Het kleine meisje is Thea Sliepenbeek uit het gezin waar Miet toentertijd dienstmeisje was.

Het gezin van Sjef van Gompel en Prinse Jo, omstreeks 1939, voor hun boerderij aan de Lage Mierdsedijk. V.l.n.r. Janus met paard en hoogkar, moeder Jo met Lies op arm, vader Sjef, Martha, Jan, Rens, Miet, Harrie, Sien en Drika.

Gompel aan de Lage Mierdsedijk, haar latere schoonouders. Ze trof daar een groot boeren-gezin aan waar zoon Jan zwaar ziek was. Gek genoeg had ons moeder lange tijd helemaal geen belangstelling voor zoon Sjef, haar latere man. Wel had ze wel eens gehoord dat opa van Gompel tegen opa Prinse Jan zei: *"Ik wow dé onze Sjef er zo een hoi, dé is un goei, die wit wa werken is"*. Ondanks dat jarenlang een oudere broer van onze pa, in het donker ons moeder van de Lage Mierdsedijk terug naar de Kattenbos bracht en niet onze pa, hebben ze elkaar toch gevonden. Op 15 april 1920 zijn ze dan ook getrouwd. Ons moeder was toen pas 22 jaar. Toen ons pa aan opa Prinse Jan vroeg of ons moeder met hem mocht trouwen en hij antwoordde dat ze nog zo jong was, zei hij: *"Es ze alle daoge bééter wordt winnen we alledaog."*

Onze pa en ons moeder zijn in de boerderij van opa en oma van Gompel gaan wonen. Ze hebben die ook overgenomen. Opa bleef bij hen inwonen, oma was toen al overleden. Ook kregen ze de zorg voor de zieke ome Jan. Ze hadden een boerderij van normale grootte met zo'n 7 koeien waar ze met hard werken goed de kost konden verdienen. De kippen liepen de hele dag vrij rond over d'n herd. 's Nachts sliepen ze in de achterstal waar ze een oude houten eg als roest gebruikten. Ons pa deed toentertijd nagenoeg al het werk op de boerderij. Ons moeder zorgde voor opa en ome Jan. Bovendien kwam er regelmatig een kleintje bij. Tussen 1921 en 1939 werden bij ons thuis 4 zonen en 5 dochters geboren. Ik

was hun vierde kind toen ik op 2 juni 1925 op de wereld kwam. In 1932 lieten mijn ouders een nieuwe boerderij bouwen op dezelfde plaats waar eerder de boerderij van opa en oma stond. Dat werd in fasen gedaan zodat we er konden blijven wonen.

Jeugdjaren

Mijn vriendinnetje tijdens mijn lagereschooltijd was Mietje van der Zanden die ook in het Holland woonde, nu is het daar de Hooge Mierdseweg. Meestal ging ik haar ophalen als ik naar school ging. Ik liep dan over het zandpaadje dat vanaf boerderij van Driek van Mechelen bij haar ouderlijke boerderij uitkwam. Later mocht ik wel eens met de enige fiets naar school. Die moest ik dan bij Gust Bierings in de Straot (Mierdseweg) stallen omdat er alleen maar een fietskaartje bij was. Om ook in het dorp te mogen fietsen moest

Zilveren bruiloft van Sjef van Gompel en Prinse Jo van Sjef van Gompel en Prinse Jo in april 1945. V.l.n.r. Jan, Rens, Lies, Miet, vader Sjef, Janus, oma van Limpt – Huijbregts van de Kattenbos, moeder Jo, Drika, Martha, Sien en Harrie.

De boerderij van Sjef van Gompel en Prinse Jo aan de Lage Mierdsedijk.

er bovendien een rijkaartje bij zijn en dat kon vermoedelijk bruintje bij ons niet trekken. Wij, de kinderen, moesten thuis ook allerlei klusjes doen. Een van mijn taken was zorgen voor hout voor de kachel, het fornuis en de broodoven. Ook als meisje was hout klieven een gewone klus voor mij. Brood werd nog gebakken in een met *mutserd* gestookte gemetselde oven. Ook de kachel was van steen. De pannen en waterketel hadden aan de onderkant een ronde vernauwing die in de ronde openingen van de kachel pasten.

Ook *wieën* (schoffelen) tussen de aardappelen

en het 'op één zetten' van *mangelpeeën* (bieten) waren bezigheden voor mij die jaarlijks terugkwamen. Ook het voeren van de koeien en het paard in tijden dat ze op stal stonden werd mij vaak opgedragen.

We waren gewend elke morgen naar de kerk te gaan en vonden dat heel normaal. We moesten dan nuchter zijn om de communie te mogen ontvangen. Dan namen we brood mee dat we bij tante Mie van Limpt en ome Janus van Dooren of bij *Peeroom Noeres* (van Limpt) en *Drieka Tuut* (Dirkx) gingen opeten. Zondags mochten we kiezen. Naar één mis en het lof of naar 2 missen. We deden of het de gewoonste zaak was, dat hoorde toentertijd eenmaal zo.

Na de lagere school bezocht ik nog een jaar de naaischool van de Reuselse zusters. Ons moeder vond heel belangrijk dat ik dat goed kon. Ze was daar zelf ook heel bedreven in. Toen ik een jaar of 15 was klopte Janus Palen, meesterknecht bij de Aida sigarenfabriek, bij onze pa aan en vroeg hem of ik daar kwam werken. Daar had hij wel oren naar. Het gevolg was dat ik elke dag naar de Lensheuvel fietste om daar de nerven uit de tabaksbladeren te trekken, dat *omblad striepen* werd genoemd.

Dienen

Na twee jaar werken bij de Aida werd ik dienst-

Gouden bruidspaar Sjef van Gompel en Prinse Jo in april 1970. Hun kinderen v.l.n.r. Miet, Harrie, Martha, Rens, Sien, Janus, Lies, Jan en Drika.

meisje bij het grote gezin van Bernard en An Sliepenbeek. Ze hadden in Hapert een slagereij annex textielwinkel. Om de 14 dagen mocht ik naar huis. Wel moest ik eerst de afwas doen van het middageten. Voor avondeten moest ik alweer terug zijn. Mijn vorstelijk jaarloon was 120 gulden en ik kreeg daar bovendien nog een nachthemd bovenop.

Ik zal ongeveer 18 zijn geweest toen ik nodig was in het gezin van tante Mie van Gompel en *Sjareloom* van de Ven. Ze woonden in de Smidsstraat te Hooge Mierde. Behalve het huishouden deed ik er ook allerlei andere klusjes zoals dorsen met de dorsvlegel, maar bijvoorbeeld ook met de geit naar de bok van Jan en Tonneke Pas in Reusel gaan.

Vrije tijd had ik toentertijd niet. Ik trok wel eens op met An en Stien van Gestel, twee zussen van Jans van Gestel die getrouwd was met Geert Wouters. Ze woonden ook in de Smidsstraat vlakbij tante Mie en *Sjareloom*. Samen met An en Stien heb ik weleens gesmokkeld. We namen dan eieren mee over de grens en brachten *witte mik* (wit brood) mee terug. Ook weet ik nog dat ik met de zusjes van Gestel naar het openluchtspel ging. Dat werd opgevoerd bij Valckx op het Zwartven te Hooge Mierde. Maar veel meer uitstapjes waren er in die tijd niet bij voor mij.

Oorlog

In de septemberdagen van 1944 kreeg ik in Hooge Mierde te horen dat er in Reusel hevig werd gevochten. Het dorp zou in puin zijn geschoten en iedereen zat in schuilkelders of was gevlucht. Ik was heel ongerust hoe het bij ons thuis was en besloot er te gaan kijken. Helaas was mijn fiets door de Duitsers meegenomen, daarom moest ik er te voet naar toe. Op de Lage Mierdsedijk aangekomen was de eerste die ik daar zag mijn nichtje Pietje, een dochter van *Thijsom* Lavrijsen (*Mertekes* Thijs) en tante

Trouwdag van Sjef Wouters en Miet van Gompel op 11 mei 1950.

Het gezin van Sjef en Miet Wouters - Van Gompel met hun kinderen Martien, Jos, Jo, Lau, Henri, Jan en Gerard in 1962.

De negen kinderen van Sjef en Miet Wouters - Van Gompel, omstreeks 1964. Van jong naar oud Clemens, Frans, Lau, Henri, Jan, Gerard, Jos, Jo en Martien.

Sien van Gompel uit de Rouwenbogt. Haar gezin en ook dat van *Janusoom* van Gompel en tante Mie Panjoel uit de Rijpershoek hadden bij ons in de schuilkelders hun toevlucht gevonden. Ook schuilden er broer en zus *Waoitjes* Tinus en *Waoitjes* Drieka (de Waal) uit de Rijpershoek en nog enkele families. Om iedereen te kunnen zien kroop ik in allerijl de schuilkelder in. In het pikke-donker moest ik kruipend over benen en voeten ergens een plaatsje zien te vinden.

Onze boerderij was bezet door het Duitse leger. Echt veilig was het aan de Lage Mierdsedijk niet want een paar granaatinslagen hadden al schade veroorzaakt aan de boerderijen daar.

De acht zonen van Sjef en Miet Wouters - Van Gompel in de tuin van de missiezusters in Asten, omstreeks 1967.

Toen het weer rustig was keerde ik terug naar Hooge Mierde. Marte van *Thijsoom* bracht me weg tot aan het hospitaal van de Duitsers dat was ingericht bij de boerderij van de familie van

Hoof die zo'n 500 meter voor het dorpscentrum van Hooge Mierde stond. Het laatste stuk naar de Smidsstraat liep ik alleen. Gelukkig was het in Hooge Mierde rustig. Het enige wat opviel waren de vele vluchtelingen uit Reusel die daar in veel gezinnen een veilig heenkomen hadden gevonden.

Eigen gezin

Op de boerderij van Geert Wouters en Jans van Gestel werkte Sjef Wouters afkomstig van het Vooreind in Hulsel. Daar kwam ik wel eens vanwege de vriendschap met de zusjes An en Stien van Gestel die daar in de buurt woonden. Zeker weet ik het niet meer maar vermoedelijk ging Sjef een keer met de zusjes en mij mee naar het openluchtspel op het Zwartven. Die avond was het prille begin van de vriendschap tussen Sjef en mij. Voor ik op 11 mei 1950 met Sjef trouwde heb ik nog meer dan een jaar bij ons thuis in de huishouding gewerkt. Dat kwam omdat mijn oudere zus Marta gingen dienen in een gezin in Oisterwijk. Ze is toen ook een tijdje opgenomen geweest in een verzorgingshuis in Oisterwijk.

Onze trouwdag hebben we gevierd in de stal van onze boerderij. Die was voor de bruiloft goed schoongemaakt en gewit. De groep van de koeien was met planken dichtgelegd zodat er een vlakke grote vloer ontstond. Nicht Garda van *d'n Brouwer* (van Limpt) heeft voor het eten gezorgd. Het was een bruiloft die gevierd werd zoals toentertijd gebruikelijk. Door de familie werden stukjes voorgedragen en er kon gedanst worden. Sjef en ik vonden het een mooi feest.

We gingen wonen in het boerderijtje van *Waoitjes* Tinus in de Rijpershoek. Tinus was een neef van onze pa. Vijf jaar eerder was zijn zus Drieka, waarmee hij altijd had samengewoond, overleden waardoor hij er alleen woonde.

Tinus was de zuinigste mens die ik ooit heb gekend. Zo sober en zuinig leven als hij kun je niet meer voorstellen. Heel zijn leven heeft hij in een bedstee geslapen. Ook voor ons was er natuurlijk weinig luxe maar we stelden geen hoge eisen. Een washandje had Tinus blijkbaar nog nooit gezien. Tijdens het waterputten zag hij een washandje van mij aan de wasdraad hangen. Hij vroeg mij toen: "*Hedde daor oew beurske* (portemonneetje) *laoten hangen?*"

Behalve zuinig was Tinus ook een heel goeie, bezorgde en vooral ook gelovige mens. Toen ik van ons eerste kind, onze Martien, in verwachting was, deed hij alles om het mij zo gemakkelijk mogelijk te maken. Toen op een zondag de

nemen. We woonden er pas twee jaar toen hij in z'n bedstee overleed.

In 1954 zijn we verhuisd naar een vrij nieuwe boerderij van Harrie van Hoppe. Harrie was ook handelaar in bouwmaterialen. Onze boerderij is de laatste van de Lage Mierdsedijk aan de linkerkant, schuin tegenover mijn ouderlijke boerderij. Daar woon ik nog tot op de dag van vandaag. Harrie van Hoppe had onze pa en mij gevraagd zijn boerderij van zo'n 10 koeien en 6 tot 7 hectare grond voor hem te gaan beboeren. Wij ontvingen daarvoor een weekgeld van 45 gulden per week. Later werden de koeien verkocht en stapten we over naar fokzeugen en mestvarkens. Jaarlijks werden een paar varkens geslacht voor eigen gebruik. Aan huis hadden we een grote groentetuin met fruitbomen. Dat was nodig want met een klein weekgeld en een snel groeiende kinderschare moesten we zuinig aan doen. De slager en de groenteman moest daarom zoveel mogelijk buiten de deur gehouden worden. Tussen 1951 en 1963 kregen Sjef en ik 9 kinderen. Na onze Martien en ons Jo kwamen er nog 7 jongens bij te weten onze Jos, Gerard, Jan, Henri, Lau, Frans en tenslotte onze Clemens.

Op eigen benen

Omstreeks 1970 hebben we de boerderij met ongeveer 4 hectaren grond gekocht van Harrie van Hoppe. Behalve fokzeugen en mestvarkens

geboorte aanstaande was kwam hij regelmatig naar de slaapkamer en vroeg dan: "Ist al bekant zo wéét?" Toen ik antwoordde: "Néé nog nie." Reageerde hij: "Dan goi ik irst nog nar de hòðgmis um te bidde dé ut allemol goed komt."

Op voorspraak van schoonmoeder Wouters uit Hulsel is onze zoon Martien naar *Waoltjes Tinus* vernoemd. Bezorgd als hij was leefde hij met onze Martien mee. Vaak vroeg hij dan aan mij: "Hoe ist mee Tinuskes?"

Helaas moesten we snel afscheid van Tinus

Zoon Jan Wouters. Hij kwam op 27 september 1976 op 19-jarige leeftijd om het leven door een noodlottig verkeersongeval.

Miet Wouters-Van Gompel op bezoek in Brazilië bij haar schoonzus, zuster Clementine Wouters uit Hulsel in 2006. Hier zijn ze bij een van de door de zuster opgestarte kindercreches.

Miet Wouters - Van Gompel tijdens een bezoek in Brazilië aan schoonzus Clementine Wouters, in 2006.

verdienden we de kost met mesthaantjes. Onze Sjef heeft hard moeten werken. Behalve op de boerderij werkte hij ook nog in het magazijn van het bouwbedrijf van Harrie van Hoppe. Op zondag 27 september 1976 sloeg het noodlot toe in ons gezin. Onze Jan werd bij de Palmboom in Reusel aangereden en overleed diezelfde dag nog in het ziekenhuis. Hij was met de taxi Casteren-kermis gaan vieren. Zijn fiets had hij gepar-

keerd bij de Palmboom. Toen hij daar overstak werd hij geschept door een auto bestuurd door een jonge Reuselnaar. Helaas had de bestuurder van de auto te veel gedronken, anders was dat drama nooit gebeurd. Sjef heeft het er altijd heel moeilijk mee gehad, hij is er grijs van geworden. Immers onze Jan zou later de boerderij van hem overnemen. Sjef had dat heel graag gewild maar dat kon toen niet meer.

Sjef is op 13 oktober 1996 na een kort ziekbed veel te vroeg overleden. Het overlijden van onze Jan en onze Sjef zijn zwarte bladzijden in mijn leven die ik nooit heb omgeslagen.

Oude dag

Vijftig jaar ben ik bij de Boerinnenbond geweest. De bijeenkomsten van de boerinnen bezocht ik altijd. Het was bijna mijn enige ontspanning in die tijd. Heel erg vond ik dat niet, want het gezin was alles voor mij. Op vakantie zijn we nooit geweest. Met het hele gezin naar het Dierenpark in Tilburg of de Efteling, maar ook *mààste bòl-lekes raopen* in de Hulselse staat waren vroeger de bezigheden tijdens de jaarlijkse vakantieperiode. Wel ben ik met Sjef en Nelly Kox naar Lourdes geweest. Ze waren kennissen van ome Geert Wouters uit de Smidsstraat.

Vanaf 1988 ben ik zeven keer op bezoek geweest bij zuster Clementine Wouters in Brazilië, een zus van onze Sjef. Ze was missiezuster van de Zusters Franciscanessen uit Asten. In Brazilië was ze vroedvrouw, maar deed er ook andere werk-

Hier stak Miet Wouters - Van Gompel een handje toe tijdens een van haar bezoeken aan de missiepost van schoonzus Clementine Wouters in Brazilië, in 2006.

zaamheden in de gezondheidszorg. Zo heeft ze daar kindercrèches opgestart. De eerste keer was ik er met zoon Clemens en daarna ben ik er twee keer met mijn man Sjef geweest. Met hem was ik er in 1992 voor het laatst. Sjef en ik hebben daar met bewondering gezien hoe Clementine werkte om de mensen daar een beter leven te bezorgen. De bezoeken aan Brazilië duurden telkens ongeveer 3 weken.

Hoewel ik al jaren een pacemaker heb en de vervelende oogziekte maculadegeneratie mag ik niet klagen over mijn gezondheid. Ik woon nog zelfstandig en wil dat graag zou houden. Inmiddels heb ik 23 kleinkinderen en 21 achterkleinkinderen, met 2 nog op komst. Van familiefeestjes samen met hen geniet ik altijd met volle teugen en wil dat ik dit nog heel lang kan doen.

Slot

Miet Wouters-Van Gompel heeft bijna heel haar leven gewoond aan de Lage Mierdsedijk. Vroeger werd het daar nog 't Holland genoemd. Het was en is nog steeds een rustige lommerrijke buurt gelegen in een uithoek van Reusel tegen de voormalige Molenheide, nu het bosgebied van de Hulselse Staat. Uit het verhaal van Miet maak ik op dat in die buurt deugdzaamheid, soberheid, zuinigheid, zorgzaamheid, eenvoud, tevreden met wat je hebt en zeker ook hard werken groot goed zijn. Op vooruitgang en luxe werd niet vooruit gelopen. De tijd stond daar vermoedelijk langer stil dan in het dorpscentrum. De families van Mechelen, de Waal en haar eigen familie van Gompel-Van Limpt zijn daar treffende voorbeelden van. Die manier van

leven en in het leven staan geldt nog steeds voor Miet al is het nu een heel andere tijd en zijn daarvoor het leven en de levensomstandigheden niet meer te vergelijken. Maar in de basis zijn wel gelijkenissen te bespeuren. Ze mag daar trots op zijn en ik denk dat ze dat zelf ook vindt.

Met maar liefst 9 kinderen, 23 kleinkinderen en 21 achterkleinkinderen kun je wel stellen dat ze het leven echt letterlijk en figuurlijk heeft doorgegeven. Van dat rijke bezit geniet ze op haar oude dag met volle teugen. Ongetwijfeld had ze heel graag langere tijd gedeeld met haar overleden man Sjef en overleden zoon Jan. Afsluitend mogen we met recht stellen dat Miet Wouters-Van Gompel, dochter van Sjef van Gompel en *Prinse Jo* een echte Reuselse genoemd mag worden.

De boerderij aan de Lage Mierdsedijk waar Miet Wouters - Van Gompel woonde in juli 2019. Hier zijn haar 9 kinderen opgegroeid en heeft ze samen met haar man Sjef een boerenbedrijf gehad.

Miet Wouters - Van Gompel te midden van 18 van haar achterkleinkinderen op de jaarlijkse familiedag in 2018.